

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

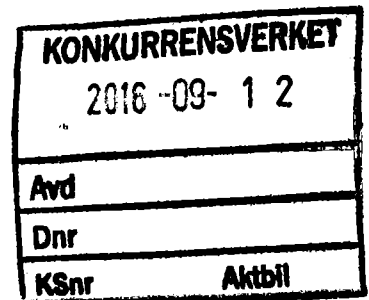
Avd. 3

DOM
2016-09-05
Meddelad i
Göteborg

Sida 1 (11)

Mål nr
4622-16 och 5101-16**SÖKANDE**Ahsell Sverige AB, 556012-9206
Liljeholmsvägen 30
117 98 Stockholm**Ombud:**Sara Dahlén
Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping**MOTPARTER**1. Park- och naturnämnden i Göteborgs kommun (mål nr 4622-16)
Box 177
401 22 Göteborg2. Kretslopp och vattennämnden i Göteborgs kommun (mål nr 5101-16)
Box 123
424 23 Angered**Ombud för 1 och 2:**Advokat Helena Rosén-Andersson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg**SAKEN**Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig
upphandling, förkortad LOU, och lagen (2007:1092) om upphandling inom
områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, förkortad LUF**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 412638

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	---	---	-----------------------------------	---

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 2
4622-16
5101-16**BAKGRUND**

Kretslopp och vattennämnden i Göteborgs kommun genomför en upphandling av ramavtal avseende Pe-rör/slang. Kretslopp och vattennämnden genomför även en motsvarande offentlig upphandling för Park- och naturnämnden i Göteborgs kommuns räkning. Upphandlingarna genomförs med förenklade förfaranden, den förra enligt LUF och den senare enligt LOU. Nämnderna ska ingå separata ramavtal med vinnande leverantör. Två av de tre leverantörer som har lämnat anbud i upphandlingarna har inte bedömts uppfylla samtliga obligatoriska krav. En av dem är Ahlsell Sverige AB. Kretslopp och vattennämnden har beslutat att ramavtal ska ingås med Hallingplast Sverige AB.

YRKANDEN M.M.

Ahlsell Sverige AB yrkar att förvaltningsrätten ska ingripa mot upphandlingarna. Ahlsell – som anser att upphandlingarna ska rättas med en ny utvärdering där Ahlsells anbud beaktas eller att Hallingplasts anbud ska förkastas – anför bl.a. följande.

Ahlsells anbud uppfyller de obligatoriska kraven och har felaktigt förkastats. Av de produktionsinstruktioner som bifogats anbudet framgår vilket system Ahlsell använder sig av, vilket är att se som likvärdigt till det system som efterfrågats i förfrågningsunderlaget AKC.263 punkt 15. Dokumentet beskriver hur ett likvärdigt system till ultraljud används. Det framgår även av dokumentet att "avsikten med rutinen är att säkerställa att vi extruderar rör som är i enlighet med specificerade krav". Skrivelsen framhåller att rör som inte uppfyller kraven kasseras. Det anges inte i förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren ska ange vilken typ av system som används eller att namnet på systemet ska framgå. Det väsentliga är att mätning görs. I

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 3
4622-16
5101-16

produktinstruktionen finns även skrivningar som indikerar att systemet övervakar och lärmar automatiskt. Det framgår även att väggjockleken samt ytterdiameter övervakas.

Det framgår av ett bifogat dokument till Ahlsells anbud att kraven för DK VAND uppfylls. Det anges inte i förfrågningsunderlaget när det uppställda kravet ska vara uppfyllt. Det ska vara godtagbart att det är uppfyllt vid tidpunkten för leverans. Det anges inte att röret ska vara godkänt enligt DK VAND. Intyget uppger att kravet uppfylls. Att det även står att "godkännande är på gång" har ingen relevans. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att ett godkännande av DK VAND ska uppvisas vid inlämnande av anbud eller vid tidpunkten när avtalet var planerat att träda i kraft.

Ahlsell har lämnat det lägsta priset och därmed det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Ahlsell har lidit skada eftersom bolaget borde ha tilldelats avtalet. Det framgår av tilldelningsbeslutet.

Hallingplast anbud borde ha förkastats. Anbudet saknar dokument som styrker att Livsmedelsverkets krav enligt LIVSFS 2011:7 uppfylls för PE80 enligt förfrågningsunderlaget AKC.263. Hallingplast har angett att bolaget önskar besked om det finns möjlighet att leverera PE100 i stället för PE80. Det tillägget kan inte uppfattas som att Hallingplast inte offererar PE80. Det finns inget intyg för utbildning och kännedom som krävs enligt förfrågningsunderlaget AKB.31c. Att en fråga ställdes om detta krav och att svar på denna lämnades i den tidigare upphandlingen som avbröts saknar betydelse för den nu aktuella upphandlingen. Av det dokument som Hallingplast har bifogat framgår varken vilka säljare som har fått utbildning och kännedom om produkterna eller vilka utbildningar som avses. Vidare har Hallingplast bifogat en installationsinstruktion på norska trots att kravet i förfrågningsunderlaget AKB.31 är att anbudet liksom teknisk information och dokumentation ska vara skrivet på svenska. Bilagor som t.ex. produktblad

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 4
4622-16
5101-16

och mindre relevanta delar av teknisk information på annat språk förslagsvis engelska, tyska och nordiska språk accepteras. Den bifogade instruktionen är inte en mindre relevant del av anbudet utan är ett helt dokument.

Kretslopp och vattennämnden och Park- och naturnämnden i Göteborgs kommun anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Det har inte begåtts något fel vid genomförandet av upphandlingen. Ahlsells anbud uppfyller inte alla obligatoriska krav i upphandlingen och ska därför förkastas. Hallingplasts anbud uppfyller kraven och ska som enda kvalificerade anbud antas. Inget upphandlingsrättsligt fel har begåtts. Ahlsell har inte lidit eller riskerat att lida skada.

Av instruktionen framgår inte att Ahlsell offererar ett automatiserat system av typen ultraljud eller något likvärdigt system för övervakning av vägg-tjockleken samt ytterdiameter. Det är inte möjligt att utläsa av instruktionen om Ahlsell använder ett automatiserat system för övervakning eller hur det skulle fungera. Bolaget uppfyller inte kravet i AKC.263, tekniska krav Perör, punkt 15.

Av förfrågningsunderlaget AKC.263 punkt 17 framgår att ett obligatoriskt krav är att röret ska uppfylla DK VAND. Det är ett dokumentationskrav som innebär att anbudsgivaren ska lämna in dokumentation tillsammans med anbudet för att styrka att kravet är uppfyllt. Av det intyg som bifogats, undertecknat av Ahlsells produktchef, står att "Pipelife Sverige AB uppfyller kraven för DK Vand, godkännande är på gång". Kravet skulle ha varit uppfyllt vid ingivandet av anbudet. Kravet skulle också ha varit uppfyllt när avtalet var planerat att träda i kraft dvs. senast tio dagar efter tilldelningsbeslutet den 18 april 2016. Ahlsell har inte ens i ansökan om överprövning, daterad den 28 april 2016, kunnat visa att kravet är uppfyllt.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 5
4622-16
5101-16

Hallingplast har offererat rör av typen PE100 och PE100RC samt för dessa typer gett in intyg att rören uppfyller Livsmedelsverkets krav LIVSFS 2011:7. Bolaget har inte offererat något rör av typen PE80 och har av det skälet inte haft anledning att ge in ett motsvarande intyg för den typen av rör.

Det har inte varit krav på att anbudsgivarna ger in intyg från utomstående part. Kravet på intyg i AKB.31c har därför uppfyllts genom anbudsgivarens eget intygande. Detta visste också både Hallingplast och Ahlsell om eftersom Kretslopp och vattenförvaltningen svarade så på en fråga i den första upphandlingsprocessen som sedermera fick avbrytas. Den nu aktuella upphandlingen genomförs för att den första fick avbrytas. Förfrågningsunderlaget har inte ändrats i förhållande till den första upphandlingen.

En installationsinstruktion är en mindre relevant teknisk information. Den kan därför enligt AKB.31 vara skriven på norska. Det är inte av väsentlig betydelse för upphandlingen om intyget ges in på norska eller svenska. Det har inte någon konkurrenspåverkan.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Tillämpliga bestämmelser*

Upphandlande myndigheter och enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU och 1 kap. 24 § LUF).

Om den upphandlande myndigheten eller enheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller 1 kap. 24 § LUF eller någon

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 6
4622-16
5101-16

annan bestämmelse i LOU eller LUF och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU och LUF).

*Förvaltningsrättens bedömning*Ahlsells anbud

Kravet enligt AKC.263 punkt 15 i de administrativa föreskrifterna får antas ha sin grund i att Kretslopp och vattennämnden och Park- och naturnämnden bedömt det nödvändigt att med viss säkerhet försäkra sig om att rören har viss vägg tjocklek och ytterdiameter. Vilken grad av säkerhet som bör väljas och hur denna ska uppnås har kunnat fastställas av nämnderna inom ramen för upphandlande myndigheters och enheters rätt att själva bestämma kontraktets föremål. Enligt ovan nämnda punkt i de administrativa föreskrifterna har nämnderna därvid krävt en automatiserad kontroll med ultraljud eller annan likvärdig kontrollmetod vid produktionen av rören.

Av det dokument som Ahlsell har bifogat sitt anbud och som avser att bevisa att kravet enligt AKC.263 punkt 15 i de administrativa föreskrifterna är uppfyllt framgår att företaget som tillverkar Ahlsells rör i produktionen av rören inte använder en automatiserad kontroll med ultraljud. Frågan blir därmed om dokumentet i fråga, instruktion reg.nr PIL-04 med publiceringsdatum den 24 juni 2015, bevisar att en annan likvärdig kontrollmetod används vid produktionen. Enligt förvaltningsrättens mening framgår det inte av dokumentet att företaget i fråga använder sig av en automatiserad kontrollmetod. Det framgår inte heller av dokumentet och anbudet i övrigt på vilket sätt företagets kontrollrutiner kan anses likvärdigt med automatiserad kontroll med ultraljud. Att företaget rent faktiskt kasserar de rör som enligt den av företaget tillämpade kontrollrutinen visar sig ligga utanför toleransen för vikt eller mått ger inget nämnvärt stöd för att rutinen i sig är

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 7
4622-16
5101-16

likvärdig med den av nämnderna önskade. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att Ahlsell inte har gjort sannolikt att den tillämpade kontrollrutinen är likvärdig med en automatiserad kontroll med ultraljud. Nämnderna har således haft fog för bedömningen att Ahlsells anbud inte uppfyller kravet enligt AKC.263 punkt 15 i de administrativa föreskrifterna och därmed grund för att lämna Ahlsells anbud åt sidan vid tidpunkten för beslutet att ramavtal skulle ingås med Hallingplast, dvs. den 18 april 2016. Det intyg angående kontrollrutinerna av den 16 maj 2016 som har getts in i förvaltningsrätten ger inget stöd för att nämndernas beslut var felaktigt enligt det underlag som förelåg i upphandlingen vid tidpunkten för beslutet den 18 april 2016.

Enligt nämnderna uppfyller Ahlsells anbud inte heller kravet enligt AKC.263 punkt 17 i de administrativa föreskrifterna. Enligt kravet ska rören uppfylla en viss standard, DK VAND. Som kravet är formulerat finns det dock enligt förvaltningsrättens uppfattning inget krav på att rören faktiskt är certifierade enligt nämnda standard. Det är således tillräckligt att anbudsgivaren bevisar att kraven enligt DK VAND är uppfyllda. Av kravet och förfrågningsunderlaget framgår att kravet enligt AKC.263 punkt 17 i de administrativa föreskrifterna skulle vara uppfyllt senast när det första röret kunde tänkas levereras, dvs. i mitten av maj 2016. Uttryckt med andra ord handlar det om att de rör som levereras enligt ramavtalet ska uppfylla kravet.

Av det dokument som Ahlsell har bifogat sitt anbud och som avser att bevisa att kravet enligt AKC.263 punkt 17 i de administrativa föreskrifterna är uppfyllt framgår att Ahlsells rör inte är certifierade med DK VAND. I dokumentet i fråga, Intyg gällande Kretslopp och Vatten upphandling av den 21 mars 2016, anger dock det företag som tillverkar Ahlsells rör att företaget uppfyller kraven för DK VAND och att ett "godkännande är på gång". Frågan blir därmed om enbart ett påstående från det tillverkande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 8
4622-16
5101-16

företaget att det uppfyller kraven för DK VAND utan att organisationen i fråga har godkänt företaget och dess rör enligt standarden är tillräckligt. Förvaltningsrätten noterar därvid att Ahlsell inte har åberopat någon annan typ av certifiering eller godkännande av någon från företaget fristående person. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att nämnda omständigheter inte med någon styrka talar för att kravet är uppfyllt. Förvaltningsrätten anser därför att Ahlsell inte har gjort sannolikt att kravet enligt AKC.263 punkt 17 i de administrativa föreskrifterna är uppfyllt med de offererade rören. Nämnderna har således haft fog för bedömningen att Ahlsells anbud inte uppfyller kravet enligt nämnda punkt och därmed grund för att lämna Ahlsells anbud åt sidan vid tidpunkten för beslutet att ramavtal skulle ingås med Hallingplast, dvs. den 18 april 2016.

Hallingplasts anbud

Ahlsell gör i målet gällande att Hallingplast inte har uppfyllt kravet enligt AKC.263 punkt 18 i de administrativa föreskrifterna. Enligt Ahlsell framgår det inte av Hallingplasts anbud att rör med materialkvaliteten PE80 uppfyller livsmedelsverkets krav enligt LIVSFS 2011:7. Nämnderna menar dock att Hallingplasts anbud inte omfattar rör med materialkvaliteten PE80.

I AKC.263 punkt 5 i de administrativa föreskrifterna anges att "Råvaran skall vara minst PE 80". Hallingplast anger under rubriken "Alternativa produkter" i sitt anbud att de gått över till PE100- material på rullar till lager. De anger även att prissättningen "PE80 rulle" i förfrågningsmatrisen gäller PE100. Med hänsyn till att kvaliteten enligt förfrågningsunderlaget skulle vara minst PE80 anser förvaltningsrätten att den förklaring som Hallingplast har lämnat i sitt anbud inte bör ses som en reservation som inte är förenlig med LOU och LUF. Hallingplast har därvid saknat anledning att ge in dokumentation som visar att kvaliteten PE80 uppfyller livsmedelsverkets krav. Ahlsell har således inte gjort sannolikt att nämnderna har för-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 9
4622-16
5101-16

farit i strid med LOU eller LUF när de bedömt att Hallingplast uppfyller kravet enligt AKC.263 punkt 18 i de administrativa föreskrifterna.

När det gäller kravet på utbildning enligt AKB.31 punkt c i de administrativa föreskrifterna, menar Ahlsell att det av detta följer att det av intyget ska framgå vilken typ av utbildning som avses och vilka personer som har deltagit i utbildningen. Nämnderna anser dock att kravet inte har en sådan innebörd som Ahlsell gör gällande. Innebörden framgår enligt nämnderna av de frågor och svar som ställdes och lämnades i den tidigare upphandlingen som avbröts. På frågan om det var tillräckligt att i anbudet intyga att säljare fått utbildning och kännedom om aktuell produkt och om intyget behövde vara utfärdat av utomstående part lämnades svaret att det räckte att det intygades i anbudet.

Att Ahlsell i den tidigare avbrutna upphandlingen får förutsättas ha fått klart för sig hur kravet skulle uppfattas i den upphandlingen och att kravet enligt AKB.31 punkt c i de administrativa föreskrifterna i nu aktuell upphandling är detsamma, talar enligt förvaltningsrätten med styrka emot att Ahlsell har lidit eller kan komma att lida skada av de påstådda bristerna. Det Ahlsell har anfört ger inte något nämnvärt stöd för motsatsen. Sammantaget anser därför förvaltningsrätten – oavsett huruvida de av Ahlsell påstådda bristerna är sådana att upphandlingen strider mot LOU eller LUF – att Ahlsell inte har gjort sannolikt att de påstådda bristerna har medfört att bolaget har lidit eller kan komma att lida skada.

I fråga om kravet enligt AKB.31 i de administrativa föreskrifterna, gör Ahlsell gällande att Hallingplasts anbud innehåller teknisk information och dokumentation på norska i strid med kravet. Nämnderna menar dock att det rör sig om en sådan bilaga som kan avfattas på annat språk än svenska. I nämnda avsnitt i de administrativa föreskrifterna anges att bilagor som t.ex. produktblad och mindre relevanta delar av teknisk information på annat

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-09-05Sida 10
4622-16
5101-16

språk, förslagsvis engelska, tyska och nordiska språk, accepteras. Bilagan i fråga, Veiledning i bruk av rør på rull, i dimensjonene 110mm – 180mm fra Hallingplast, innehåller i allt väsentligt tämligen allmänt hållna råd om eller rekommendationer för installationen av rören.

Vid bedömningen av om bilagan till Hallingplasts anbud är en sådan bilaga som kan accepteras även om den inte är avfattad på svenska, bör enligt förvaltningsrättens mening beaktas de krav som har ställts i övrigt i upphandlingen i fråga om rörens tekniska och estetiska egenskaper i AKC.263 punkterna 1–31 i de administrativa föreskrifterna. I ljuset av dessa krav framstår råden om och rekommendationerna för installationen som sådana mindre relevanta delar av teknisk information som enligt kravet kan accepteras även om den avfattas på annat språk än svenska. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund och med hänsyn till innehållet i bilagan att nämnderna inte har förfarit i strid med LOU eller LUF när de accepterat bilagans avfattning på norska. Det Ahlsell har anfört och åberopat i målet föranleder inte någon annan bedömning.

Sammanfattning

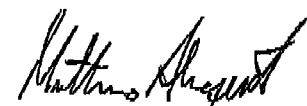
Förvaltningsrätten anser att de påstådda bristerna i upphandlingen i fråga om kravet enligt AKB.31 punkt c i de administrativa föreskrifterna inte har medfört att Ahlsell har lidit eller kan komma att lida skada. I fråga om kraven enligt AKB31 samt enligt AKC.263 punkterna 15, 17 och 18 i de administrativa föreskrifterna anser förvaltningsrätten att upphandlingen inte strider mot LOU eller LUF. Mot denna bakgrund ska ansökan avslås.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

DOM
2016-09-05

Sida 11
4622-16
5101-16

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Mattias Almqvist

Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Richard Bexelius.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.